

خبر

حسام‌الدین آشنا

تمام افرادی که به خیابان آمدند اغتشاشگر نبودند

● **ایلنا:** حسام الدین آشنا مشاور فرهنگی رئیس‌جمهور، در پاسخ به این پرسش‌ که آیا تمام افرادی که اعتراض داشتند، اغتشاشگر بوده‌اند؟ گفت: هیچ‌کس اظهار نکرده است که تمام افراد اشعار بودند. هویت افرادی که در اعتراضات شرکت داشته‌اند، کاملا تفکیک شده است. هیچ‌گاه گفته نشده است که تمام افرادی که اعتراض کرده‌اند، اشعار هستند.

ادامه از صفحه اول

حوادث طبیعی در بحبوحه تحولات سیاسی

از ۱۴ آبان ۱۳۵۸ که مرحوم مهندس یازرگان استفاد داد تا ۲۹ تیر ۱۳۵۹ که با برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری و تشکیل مجلس شورای اسلامی شورای انقلاب منحل شد، «دولت شورای انقلاب» شکل گرفت و ایران به‌صورت شورایی اداره می‌شد. شورای انقلاب، پس از استعفای دولت موقت چون نقش دولت را هم ایفا می‌کرد، به چهار کمیسیون تفکیک شد که هر یک از آنها از طرف شورای انقلاب، یک رئیس داشت و یکی از نفر از اعضای دیگر شورای انقلاب به اضافه چند نفر از وزیران اعضای این کمیسیون‌ها بودند. بعد از زمین‌لرزه ۲۳ آبان کوریزان، امام خمینی، در فرمانی از شورای انقلاب خواست تا به زلزله‌زدگان کمک فوری شود: «شورای انقلاب جمهوری اسلامی، به‌طوری‌که تاکنون اطلاع داده‌اند، فاجعه زلزله خراسان، مصیبت بزرگی به بار آورده است‌که محتاج به سرعت عمل است. لازم است تمام سازمان‌ها و نیروهای امدادی با هماهنگی به کمک بشتابند و برادران و خواهران خود را نجات دهند. دستور به تمام سازمان‌ها دهید به‌طور ضربتی عمل کنند و هماهنگی را مراعات نمایند». به نظر می‌رسد که زمین‌لرزه‌های آبان و آذر ۱۳۵۸، اولین رخدادهایی بوده که در مراحل بازسازی آنها، بنیاد مسکن، مداخله داشته است. بنیاد مسکن نهاد انقلاب اسلامی است که براساس فرمان ۲۱ فروردین ۱۳۵۸ امام خمینی به‌منظور تأمین مسکن محرومان به‌ویژه روستاییان تشکیل شد. مطالعه و بررسی در زمینه تشخیص و تعیین نیازمندی‌های مسکن محرومان، تهیه طرح مجتمع‌ها و واحدهای مسکونی ارزان‌قیمت و اجرای آنها و تهیه زمین مورد نیاز طرح‌ها از وظایف این نهاد انقلابی عنوان شد. سال ۱۹ بعد از زلزله ۲۳ آبان ۱۳۵۸ زمین‌لرزه اردکول قائن در اثر جنبایی همان کسل زمین‌لرزه‌ای در بزرگای ۷۰٫۱ موجب خسارت فراوان و تخریب مجدد بناهای ساخته‌شده پس از زمین‌لرزه ۱۳۵۸ شد. ظهر شنبه ۲۰ اردیبهشت‌شده ۱۳۷۶ ساعت ۱۲ و ۲۸ دقیقه زلزله در مناطق زیرکوه و زهان موجب کشته‌شدن هزارو ۴۶۸ نفر و ویرانی ۱۲۸ روستای منطقه شد. این زلزله بیش از ۱۲ هزار واحد مسکونی را تخریب و ۶۰ هزار نفر را بی‌خانمان کرد و چهار هزارو ۳۵۹ نفر مجروح شدند. اتفاقاً زمین‌لرزه ۱۳۷۶ قائن هم ۱۲ روز قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری دوم خرداد ۱۳۷۶ رخ داد و فضای مدیریتی کشور در این زمان نیز به‌شدت سیاسی بود و در ماه‌های بعد از زلزله کشور در حال انتقال مدیریتی از دولت مرحوم آیت‌الله رفسنجانی به دولت آقای خاتمی بود. این رخدادها هر سه در بحبوحه تحولات مهم سیاسی رخ داده‌اند. تلفات نسبتاً کم این سه رخداد (سرجمع کمتر از دو هزار نفر) علاوه بر کم‌جمعیت بودن نسبی به رویداد دو تا از آنها در روز و یکی در ساعات اولیه شب مربوط است. ولی مدت‌زمان بازسازی فیزیکی کامل بعد از این زمین‌لرزه‌ها، در هر سه رخداد طولانی و در بازه‌ای بین دو تا سه سال بعد از رخدادشان انجام شده است. البته به‌ویژه در رخدادهای ۱۳۵۸، کمک‌ها و امدادرسانی مردمی به دلیل فضای انقلابی جامعه بسیار پررنگ بوده است. باید توجه داشت در کشور ما که همواره محل رخداد زمین‌لرزه‌ها و سوانح دیگر طبیعی بوده و همچنان خواهد بود، تحولات سیاسی و مدیریتی و تعویض دولت‌ها به تضعیف نظم مستقر و طولانی‌شدن روند بازسازی می‌انجامد. این موضوع همیشه با افزایش آسیب‌پذیری همراه است. برای چنین وضعیتی باید تدبیری سازنده اندیشید.

✽ **استاد پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله**

برنامه هفتگی انجمن اسلامی مهندسین

شنبه:

تعلیم کتاب و حکمت -مهندس دانشیان

تدبری در قرآن مجید- دکتر فریدون سحابی

چهارشنبه:

زبان قرآن - زبان ایمان - آقای دکتر ناصر مهدوی

ساعت جلسات ۱۶-۱۸

خیابان میرداماد- پلاک ۱۲۶- طبقه ۴

دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای: حضرت آیت‌الله

خامنه‌ای، مقام معظم رهبری، صبح روز گذشته پیش از آغاز جلسه درس خارج فقه، با شرح روایتی درباره توصیه پیامبر اعظم(ص) خطاب به جناب ایوبذر، ضمن انتقاد به ثبت‌نام بی‌محابای برخی افراد در انتخابات مجلس، تأکید کردند: هر مسئولیتی، هر سمتی، هر توانایی‌ای، در کنارش یک مسئولیتی دارد، یک تعهدی وجود دارد. باید دید که آیا می‌توانید آن تعهد را انجام بدهید یا نه؟ این خیلی درس بزرگی است». متن این سخنان به شرح زیر است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

الحمد لله ربّ العالمین و الصّلاه و السّلام علی سیدنا محمّد و آله الطّاهرین و لعنه الله علی اعدائهم اجمعین.

عَنْ أَبِي ذَرٍّ (سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهِ) أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) قَالَ يَا أَيُّهَا ذِي الْجَبَلِ لَكَ مَا أُجِبْتُ لِنَفْسِي إِنِّي أَرَاكَ ضَعِيفًا فَلَا تُؤْمَرَنَّ عَلَى اثْنَيْنِ وَ لَا تَوَلَّيَنَّ مَالَ يَتِيمٍ.

قال يا أبا ذَرٍّ إِنِّي أُجِبُّ لَكَ مَا أُجِبُ لِنَفْسِي

خود جناب ابی‌ذر این توصیه پیغمبر به خودش را ذکر می‌کند؛ برای ما‌ها هم درس است، درس بسیار بزرگی است. حضرت به او فرمود من هر چه برای خودم دوست می‌دارم، برای تو هم دوست می‌دارم؛ یعنی آن چیزی که می‌خواهم به تو بگویم، از روی کمال محبّت است؛ چون انسان به خودش کمال محبّت را دارد. خب حالا آن حرفی که حضرت می‌خواهد به ابی‌ذر بزند چیست؟

إِنِّي أَرَاكَ ضَعِيفًا

من جناب‌عالی را در مدیریت، ضعیف می‌بینم. خیلی آدم خوبی هستی،

سیاست

نظر مقام معظم رهبری درباره ثبت‌نام افراد در انتخابات مجلس:

اگر توان مدیریتی ندارید، مسئولیت نپذیرید

مجاهد فی سبیل‌الله، رُک‌وکو و آسمان بر راست‌گوتر از او سایه نیفکند، زمین راست‌گوتر از او را بر خودش حمل نکرده؛ این‌ها همه به جای خود محفوظ، اما شما آدم ضعیفی هستی.

فَلَا تُؤْمَرَنَّ عَلَى اثْنَيْنِ

حالا که آدم ضعیفی هستی، مواظب باش بر دو نفر هم ریاست نکنی! یعنی پیدا است آن ضعیفی هم که حضرت فرمودند، ضعف در مدیریت است؛ یعنی تو آدمی هستی که مدیریت نداری؛ اگر چنانچه بر دو نفر یا بیشتر ریاست پیدا کردی، نمی‌توانی کار آنها را به سامان برسانی. این، درس برای ما‌ها است. ما -حالا همه ما نه؛ بعضی‌مان این‌جوری هستیم- به مجرد اینکه یک مسندی، یک جایی، یا خالی می‌شود یا ممکن است خالی بشود، فوراً چشم می‌دوزیم که برویم آنجا! خب شما اول نگاه کن ببین می‌توانی

ماراتن انتخابات یازدهم مجلس آغاز شد

ثبت‌نام ۷۸۹ نفر در اولین روز

کهگیلویه‌وبویراحمد بوده که تنها ۶ نفر ثبت‌نام کردند.

به گزارش ایلنا، عیسی فرهادی، فرماندار تهران نیز گفت: «پیش‌بینی ما این است که بالای سه هزار نفر در این دوره ثبت‌نام در تهران خواهیم داشت. با مقایسه روز اول ثبت‌نام در سال ۹۴ در دوره دهم مجلس، خاتمه کمتر ثبت‌نام کردند و از لحاظ درصد نیز درصد خاتمه‌ها نسبت به کل نامزدها کمتر شده است.»

آنها که آمدند

معمولاً چهره‌های سرشناس در روزهای آخر برای ثبت‌نام اقدام می‌کنند؛ اما برخی نیز روز اول را انتخاب کردند تا نشان دهند عزمشان برای مجلس جزم است. محمود نبویان که در مجلس نهم نماینده تهران بود و در اصولگراییان نزدیک است، روز گذشته در فرمانداری تهران حاضر شد و ثبت‌نام کرد. محمود بهمنی، نماینده مردم ساوجبلاغ،

سخنگوی شورای نگهبان:

هیچ کس به دلیل عکس گرفتن با خاتمی و موسوی ردصلاحیت نمی‌شود

گزارشی درباره عدم التزام فرد به اسلام به شورای نگهبان ارائه نشود، شورای نگهبان هیچ ورودی دراین‌باره ندارد؛ اما اگر گزارش یا مستنداتی درباره عدم التزام وجود داشته باشد، آن را بررسی می‌کنیم. معمولاً گزارش‌هایی در این مورد از داوطلبان انتخابات به دستان می‌رسد که بررسی می‌کنیم.»

استقبال از گفت‌وگو با احزاب و گروه‌ها

یکی از مدیران رسانه‌ها از نبود ارتباط و گفت‌وگو میان شورای نگهبان و گروه‌ها و احزاب گلایه کرد که سخنگوی شورای نگهبان دراین‌باره گفت: ما هیچ ممنوعیتی برای گفت‌وگو و صحبت‌کردن با افراد و گروه‌ها نداریم. وی افزود: تاکنون افراد زیادی از جناح‌های مختلف سیاسی برای گفت‌وگو به شورای نگهبان آمده و خیلی راحت سخنانشان را بیان کرده‌اند و هیچ مشکلی هم نبوده است، البته درباره رسانه‌ای‌کردن این جلسات، ما اعلام کرده‌ایم این جلسات از سوی شورای نگهبان رسانه‌ای نخواهد شد؛ اما افرادی که تمایل دارند، می‌توانند خودشان این جلسات را رسانه‌ای کنند.

انتقاد به شورای نگهبان، ضدیدت با نظام نیست

قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان در پاسخ به سؤال یکی از مدیران رسانه‌ها درباره اینکه برخی می‌گویند انتقاد از شورای نگهبان باعث ردصلاحیت افراد خواهد شد، گفت: انتقاد به شورای نگهبان و شخص کدخدایی، ضدیت با نظام نیست و ما از انتقاد سازنده استقبال می‌کنیم. شورای نگهبان یک باشگاه سیاسی نیست که بر اساس موارد شخصی و جناحی عمل کند. بلکه ما وظایف قانونی و مشخصی داریم و موظف به اجرای وظایف‌مان هستیم.

نظارت استصوابی و تحقیقات محلی

یکی از سؤالات مطرح در این نشست، مبنای قانونی نظارت استصوابی بود که کدخدایی در پاسخ گفت: نظارت شورای نگهبان از ابتداء استصوابی بوده و این‌طور نیست که این موضوع را به مصوبه مجلس چهارم نسبت می‌دهند؛ به این صورت که نظارت استصوابی به قانون اضافه شده باشد. اصولاً نظارت اگر غیر از استصوابی باشد، عملاً هیچ مفهوم و کارکردی ندارد. وی ادامه داد: قانون به شورای نگهبان دستور داده است صلاحیت افراد را بررسی و اعلام کند؛ آیا این فرد صلاحیت حضور در رقابت انتخاباتی را دارد، یا خیر؟ این خودش به معنای استصوابی‌بودن نظارت شورای نگهبان است، نه استطلاعی‌بودن آن. قانونا شورای نگهبان مسئول تأیید یا ردصلاحیت‌هاست و این یعنی نظارت استصوابی و نظارت استطلاعی هیچ مفهومی در این موضوع ندارد. قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان در خصوص تحقیقات محلی و گزارش نگهبان یک کاندیدار ا در بررسی صلاحیت داوطلبان انتخابات تأکید کرد: به نظر مراجع چهارگانه را کاملاً قبول داریم؛ اما این صرفاً نظر کارشناسی است و باید این نظریات هم بررسی شود. در واقع تحقیقات محلی مکمل نظارت مراجع چهارگانه است و قانون این اختیار را به شورای نگهبان داده است. کدخدایی اضافه کرد: ما به مراجع چهارگانه اعلام کرده‌ایم باید هرچه گزارش درباره داوطلبان برای ما ارسال می‌کنند، بسند باشند؛ چون مبنای قضات خصوصی داوطلبان، قانون کاملاً عدم احراز یا ردصلاحیت، یا خود داوطلبان نیز اعلام می‌شود.

ادامه از صفحه ۴

ادامه از صفحه اول

چرا دولت‌ها شکست می‌خورند؟

باید سرچشمه وقوع این وضعیت را در نظام قانون‌گذاری کشور دانست که در ۴۰ سال اخیر در مسیر پیشرفت قرار نگرفته و به باور بسیاری از صاحب‌نظران و دلسوزان کشور، ترم و تعدد قوانین ناکارآمد و کم‌اثر علاوه بر اینکه خود اعتبار و مشروعیت قانون‌گرایی را زیر سؤال برده، سبب ایجاد دست‌اندازه، اختلافات و خلاهای جدی در مسیر پیشبرد توسعه در کشور شده و می‌تواند دولت را در ایران با تنگناهایی مانند وجود نهادهای موازی، فقدان وجود انسجام و یکپارچگی در نظام اداری- اجرایی کشور، مجمع‌الجزایری شدن قدرت و … روبه‌رو کند. علاوه بر این طمع چسپیدن بیشتر طعم شیرین قدرت در کنار احساس مسئولیت ناشی از روحیه ایرمردپنداری و هدایت جامعه به‌سوی انگاره‌های ذهنی مراجع‌قدرت، همواره سبب بروز اصطکاک‌ها و کشمکش‌ها و بحران‌آفرینی‌های فراوان در مسیر پیشبرد توسعه توسط دولت‌ها در ایران شده است.یکی از نتایج وضعی این مسئله، نبود زمینه سیاست‌ورزی برای حل مسائل و در نتیجه لاینحل‌شدن و عمیق‌ترشدن بحران‌ها و نارسایی‌ها به سبب توزیع نامتوازن و پراکنده قدرت‌های سیاسی، اجرایی، مالی و نظارتی در بین عناصر مختلف مؤثر بر توسعه کشور است که موجب شده که هیچ‌کس مسئولیت وضعیت کنونی را برعهده نگرفته و دیگری را مقصر بداند.

۴) عدم تعریف رابطه دولت با نظام، ملت، سرزمین

دولت‌ها در ایران به علل مختلف نتوانسته‌اند رابطه خود با سایر عناصر کشور، از جمله نظام، ملت و سرزمین را مشخص کنند. درباره رابطه دولت‌ها با نظام باید گفت از یک‌سو به سبب پیچیدگی، درهم‌تنیدگی و ابهام قوانین در حوزه اختیارات و مسئولیت‌ها و نیز اختلاف‌نظرها، رویکردها و نگرش‌های بعضاً متفاوت نظام با دولت‌های مختلف در بسیاری از مسائل مهم (از جمله رابطه با جهان و…) از سوی دیگر، رابطه دولت‌ها با نظام در ۴۰ سال اخیر دستخوش فرازوشیب‌ها و تلاطم‌های زیادی بوده است. دولت‌ها همواره در راستای عمل به تکالیف و مسئولیت‌های قانونی خویش، خود را در جنبه‌ه ملاحظات و محدودیت‌ها گرفتار یافته و نظام نیز معمولاً با تردید نسبت به تدبیر و کباستت دولت‌ها و حفاظت فعال آنها از منافع ملی، دولت‌ها را مورد پایش و نظارت مستمر قرار داده است.درباره رابطه دولت‌ها با ملت نیز باید گفت همان‌طورکه جامعه‌شناسان تأکید کرده‌اند؛ به سبب وجود زمینه‌های تاریخی در تقابل میان دولت و ملت در ایران، رهاشدگی و بی‌توجهی به ترمیم و اصلاح آن در دوران اخیر، گسل بی‌اعتمادی ملت به دولت و کاهش مشروعیت و مقبولیت آن به‌طور فزاینده‌ای در جامعه، به‌ویژه پس از تداوم و عمیق‌ترشدن مشکلات اقتصادی از جمله خورند نظم اقتصادی جامعه، بیشتر شده و جامعه را نسبت به غالب اقدامات و برنامه‌های دولت‌ها برای توسعه کشور بدگمان و ناامید کرده است؛ از همین رو ملت تلاشی برای همراهی و مشارکت با دولت‌ها در پیشبرد توسعه در کشور نمی‌کند.تلور این وضعیت در عرصه سیاسی را باید در قهر مردم با صندوق‌های رأی، در عرصه اجتماعی امتناع از مشارکت در عرصه‌های رسمی و نافرمانی‌های ریز و درشت مدنی غیرسازمان‌یافته و در عرصه اقتصادی نیز خروج سرمایه از کشور، مالیات‌گریزی و… دانست. در خصوص رابطه دولت با سرزمین نیز باید گفت به سبب درگیری دولت‌ها با رزمزگرها و غفلت از نهادهای‌سازی بیش رهاوردی به موضوعات به عنوان یکی از اصول قطعی حکمرانی شایسته، درک و شناخت سطحی از قابلیت‌ها و مزیت‌های سرزمینی و عدم بهره‌گیری کارآمد از فضای توسعه ملی در کنار اضمحلال تدریجی محیط زیست و فضای زیست انسانی سبب شده است تا سرزمینی که برای بسیاری از کشورها به عنوان گنجینه‌ای از فرصت‌ها و بهشت سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود، عملاً درگیر فرسایشی فزاینده شده و بسیاری از فرصت‌های ناب و ممتاز آن از دست رفته یا در شرف نابودی قرار گیرد. در این راستا می‌توان اذعان کرد که توسل به مطالعات آمایش سرزمینی و تدوین و کاربست سندی جامع و کلان به عنوان نقشه راه توسعه بلندمدت ملی در نظام برنامه‌ریزی بخش‌محور و جزیره‌ای کشور، حلقه گمشده ارتقای کارایی و اثربخشی دولت‌ها در ایران به شمار می‌رود.

۵) فرسودگی بدنه نهاد دولت (به ویژه طبقه میانی مدیران و کارشناسان) و فقدان ایده و اندیشه کارا ساختار دولت متشکل از تعدادی معاونت،

وزارتخانه، سازمان، شرکت و… با نزدیک به حدود دو میلیون کارمند است که در لایه سطح اول (نهائیات سطح دوم) آنها مدیران سیاسی قرار گرفته‌اند که در فرایند تعویض دولت‌ها معمولاً جابه‌جا می‌شوند و سایر سطوح که نقش تصمیم‌سازی، کارشناسی و پیشبرد مستقیم امور را برعهده دارند، معمولاً ثابت بوده و به سبب وجود قوانین اداری- استخدای محدودکننده، دچار تغییر و تحول خاصی نمی‌شوند. با وجود نیروهای متخصص و رده در لایه میانی بدنه دولت، اما واقعیت این است که سهم قابل توجهی از این بدنه به علل مختلفی همچون کم‌انگیزگی و نداشتن تخصص لازم، فاقد قابلیت‌ها و توانمندی لازم برای پیشبرد مطلوب‌تر امور بوده و بنابراین تعویض مدیران سیاسی در فرایند تعویض دولت‌ها نیز چندان به کارایی و اثرگذاری بدنه دولت در ایده‌پردازی، مسئله‌گشایی و روان‌سازی عمل دولت کمک شایسته‌ای نخواهد کرد.

ادامه در صفحه ۴